NGÀY THỨ TƯ 3 SEPTEMBRE 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE 1924 No 706

ANNONCES

Les annonces sont reçues à la rédaction
et doivent être adressées au directeur
81 65, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. A. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN VĂN VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM QUỲNH
Administrateur-gérant : NGUYỄN VĂN LÂM

Adresse télégraphique :
TRUNG BẮC TÂN VĂN HANOI
Téléphone N° 180

Tarif des annonces :
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Une seule insertion . . . . 0$20 le cm
Par contrat annuel . . . . .
Par centimètre et par insertion . . . . . 0$15 le cm
Réclame dans la 1re page . . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales . 1$50 le cm
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái tính ghen của người đời

Ca-rao ta có câu: «Gái nào lấy chẳng hay ghen chồng»; truyện Kim-Vân-Kiều lại có câu: «Ghen tuông thì cũng người ta thường tình»; đó là nói riêng về đàn bà, vì vợ cả vợ lẽ ghen tức nhau mà sinh ra lắm chuyện buồn cười, đã làm mất danh giá của chồng con, lại sinh nhiều điều rối loạn ở trong gia đình. Người ta thấy thế, mới cho ghen là một tính xấu, mà cho người có tính ghen là một người hư. Nhưng xét cho kỹ ra, không kể sự ghen tuông của đàn bà, là một việc rất thường mà rất nhỏ, tính ghen là một cái tính chung của người ta ai cũng có, có phải là một tính xấu đâu; còn như người có tính ghen là hư hay là không hư, thì cốt tại người có tính ghen mà hành động một cách chánh đáng hay là không chánh-đáng.

Thường thấy lắm người hay tức khí lại hay nhỏ nhen, cùng mưu một việc, người ta được mà mình không cùng đem lòng ghen, cũng làm một nghề, người ta phát đạt mà mình suy đồi cũng đem lòng ghen, người ta nổi trận buồn, ghét trăm bề ta thế. Lại còn lắm người vì lợi vì danh mà lòng ghen lại xuất hiện ra đủ thiên hình vạn trạng: ở trong xã-hội, chỉ muốn có một mình mình, không những là không muốn cho ai hơn mình, mà cũng không muốn cho ai bằng mình nữa, nói về đường tiền của, thì chỉ muốn một mình giàu có vạn ức, mà thấy ai có chút tư bản thì ghen, nói về đường danh dự thì chỉ muốn một mình được nổi tiếng thịnh danh, mà thấy ai có chút danh giá thì ghen, vì lòng ghen mà sinh ra kế nọ mưu kia, để hãm-hại khuynh-loát nhau, trong xã-hội vì những hạng người ấy mà diễn ra nhiều ấn kịch, rất là gớm ghê đê-mạt, đáng sợ mà cũng đáng khinh. Đó là vì bụng ghen mà sinh bụng ghét, vì bụng ghen ghét mà sinh ra mưu kế hiểm sâu, cử động ám muội, ghen như thế mới là người hư.

Còn người quân-tử thì lại nhân cái tính ghen sẵn có của mình, mà hành động một cách rất chánh đáng. Vì như đi học, cùng ngồi một lớp, cùng học một thầy, cùng theo một chương trình, mà người ta thì tấn tới, nay bằng nọ, mai bằng kia, mình thì tấn tới chậm trễ; suy ra trăm nghề nghìn nghiệp, ai cũng có tâm tư, ai cũng có tài mẫn, mà người ta thì nghề nghiệp ngày thêm tinh khôn, sinh kế ngày thêm phát đạt, mình thì nghề nghiệp lụn bại, sinh kế điêu linh; vì kém người mà sinh bụng ghen, nhưng chỉ oán trách mình, mà gắng công theo đuổi, chớ không dám đem lòng căm tức, mà tìm kế hãm hại người, thế thì cái tính ghen ấy, lại là một ngọn lửa để hơ nóng cái tinh lưỡi biếng của mình, lại là một mũi dùi để châm chọc cái tính đua ganh của mình, tức như lời thầy Mạnh-tử nói: «Bất sĩ bất nhược nhân, hà nhược nhân hữu», nghĩa là không bằng người mà không biết xấu hổ, thì không bao giờ bằng người được.

Không những là phần riêng một người biết dùng tính ghen mà mau dường tấn tới, suy ra một nước một xã-hội, cũng nhờ có tính ghen mà thêm sức đua tranh. Hiện nay các nước phú cường, không ai chịu nhường ai, không ai chịu lùn ai, một việc cũng không chịu thua, nước này phát minh được khoa học này nước kia lại lo phát minh khoa học kia; nước này chế tạo được máy móc này, nước kia lại nghĩ chế tạo ra máy móc khác; trong nhỏi trên con đường tiến-hóa, chen vai thích cánh, không ai chịu dừng chân; vì thế mà người càng ngày càng khôn, của càng ngày càng giàu, thế-lực nước lại càng ngày càng mạnh, danh tiếng nước lại càng ngày càng tôn, sự tiến-hóa chưa biết đến đâu là cùng. Các nước chiếm được cái địa-vị ưu thắng như thế, tuy cốt nhờ về cái trí thông minh, cái tài linh-hoạt, cái tinh kiên nhẫn, cái khí mạo hiểm của quốc-dân, nhưng cũng vì cái lòng ganh khi không chịu kém người, cho nên cạnh tranh lại càng kịch liệt, mà tiến-hóa lại càng gớm ghê. Có thể nói rằng cái sự tiến hóa của các nước phú cường, cái tính ghen cũng là một phần chủ-động-lực.

Nước ta bây giờ đương buổi bắt đầu mở mang, trăm nghề nghìn nghiệp đều còn đương ấu trĩ cả, so với các nước thua kém biết là bao nhiêu. Học người ta như thế mà ta như thế, nông người ta như thế mà ta như thế, công thương người ta như thế mà ta như thế, trông người lại ngẫm đến ta, còn gì đáng ganh tức hơn nữa. Nếu người mình ai cũng biết lấy điều ấy làm sự xấu hổ chung của cả người trong nước, mà sinh lòng ganh khi, đem hết tâm tư trí não lo lắng tới cho công việc của mình; mình là một nước hậu-tiến, tuy chưa dám mong ngang vai sánh lứa với các nước phú cường, nhưng nếu quốc-dân ai cũng lo hết bổn phận của mình, để mưu cuộc tiến hóa cho nước, thì may ra có cạnh-tranh tất có tiến bộ, mà vòng liệt-bại cũng không phải ở lâu. Ghen như thế mới thật là chánh đáng, lợi ích cho đồng-bào tổ quốc không phải là không to; chẳng hơn chỉ vì cái lợi nhỏ mọn, cái danh hão huyền, mà đem lòng ghen ghét nhau, để thêm sự xấu xa ở trong xã-hội.

H. T. B.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được rõ và rằng: tiền mua báo thì phải trả từ 6 tờ. Vậy các ngài quí ông nào mua thì gởi tiền cho sớm kẻo không có tiền gởi theo giấy mua thì sẽ quán không trả lời. Mua báo tại tòa tờ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho mau.

SỐ XE CỘ ĐI LẠI TẠI MẤY NƠI TRONG THÀNH PARIS

Mới đây sở cảnh sát ở Paris có cử người điểm số xe đi lại ở mấy chỗ ở Paris trong một tuần lễ thì thấy như sau này:

Từ 1 giờ đến 6 giờ thứ bảy, mà mỗi ngày cứ điểm từ hồi 15 giờ đến hồi 19 giờ, thì thấy số xe cộ đi lại ở các nơi như sau này:

Cô Đ đường đi đến Champs Élysées; 96.261 cái; ngã ba Saint Honoré; 104 179 cái; ngã ba Drouot: 63.487; ngã ba Rivoli: 63 017 cái.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 2 Septembre 1924

Tại hội Vạn-quốc

Hội Vạn quốc khai bế mạc. Thiên-tai đến xem rất đông. Các vấn đề quan-hệ nhất trong kỳ hội-đồng này là vấn-đề bảo-vệ sự bình-an và việc thành-giảm quân-bị.

Đại hội-đồng cử M. Motta, giám-quốc nước Thụy-sĩ làm chủ-tịch. Ngày hôm nay đại hội đồng bỏ về kín cử sáu ông phó nghị-trưởng là MM. Bourgeois, Parmoor, Salandra, Vrancx, Skrzynski và Chow-tsu-yu.

Chiều hôm nay, quan Herriot tới nơi, ngài sẽ ăn cơm với phái-bộ nước Pháp. Buổi trưa ngày mai hội-đồng thành-phố sẽ đặt tiệc khoản đãi ngài.

Nước Pháp với việc chiến-tranh ở Trung-hoa

Quan phụ-chính Pháp ra lệnh cho quan trưởng đốc các đạo binh-thuyền Pháp ở Viễn-đông thương nghị với quan đại-sứ Pháp ở Trung-hoa để bảo-hộ cho dân Pháp ở miền Quảng-đông.

Việc tại hạt Maroc của Tây-ban-nha

Quan linh Tây-ban-nha đánh các dược trận Tây-ban-nha ở miền Rifau một cách kịch liệt. Chính-phủ Tây-ban-nha đã cho tăm sư đoàn viện binh đến.

Cavite, ngày 2 Septembre 1924

Bay không dùng động-cơ

Tin Krefeld. — Phi-hành-gia Đức, tên là Sans Adet bay bằng tàu không có động-cơ được 4 giờ 39 phút. Hơn phi-hành-gia Pháp tên là Farman trước đây được 22 phút.

Cuộc bay vòng thế-giới

Trên tàu Richmond. — Các phi-hành-gia Hoa-kỳ bay từ Ivigtot (Groenland) tới Labrador hồi 1 giờ chiều. Trong quãng đường ấy, bay được 570 dặm, tính ra mỗi giờ được 126 dặm. Bay qua trên ba chiếc tàu bể đi tuần. Các phi-hành-gia lấy dầu xăng, đồ sẽ bay đi Cartucright.

Động cất ở Phi-luật-tân

Trong khi động-đất ở đông nam-bộ Mindanao, ở nam-bộ Luzon và ở Vissayan, một cái nhà thương, mấy cái nhà tư-sánh thành-phố Pantalan bị lồn hại. Đường giây thép cũng bị hại. Đất có nhiều chỗ nứt.

TIN VỀ NGƯỜI ĐỨC ĂN THỊT NGƯỜI

Báo *Gazette de Voss* có đăng tin có mấy người làm chứng khai rằng đã nhiều năm nay tên Haarmann có đặt người ở các nhà ga để mồi những bọn trẻ lêu lổng không có việc làm. Số người mà được ấy đem phân phát cho mấy người cũng có bệnh điên thích ăn thịt người như Haarmann. Nghe đâu nhiều người tử tế cũng bị can vào việc này. Thế ra giáo người ăn thịt người ở nước Đức có nhiều, chứ không phải là một mình tên Haarmann.

CÁI THUẬT BẮT RẮN

Bắt rắn mà có một cái gậy cong đầu, thì cứ móc ngay vào cổ khớp của nó, rồi nắm cao hẳn lên, là không sợ rắn cắn vào người nữa. Vì rắn bị nắm ở giữa mình thì chịu không làm gì được. Bắt rắn ngay giữa mình nó rồi bỏ ngay vào một cái rương mà đóng chặt nắp lại, thì rắn đành chịu không nại gì được.

Giả thử có một cái gậy đầu thông lọng mà bỏ vào đầu một con gái, thì lại tiện lắm. Cầm cái gậy mà lùa cái thong-lọng vào đầu rắn để thắt chặt lấy cổ nó, thì rắt rắn bị bắt mà đành chịu phép thôi.

Giả thử có một cái gậy đầu làm bằng một miếng sắt cong, để giữ chặt lấy con rắn, rồi lựa dây thông-lọng vào cổ, thì lại dễ lắm nữa. Rắn bị bắt như thế thì tất nết sức mà cựa, nhưng nếu ta kéo cái dây thông-lọng lên, là rắn chịu chết không làm gì được.

Rắn không dưới được người, mà lại không nhảy được. Nó muốn cắn ai, hay muốn giết mình, hay nó phải cuộn khúc và cổ lồng mình vào khúc cuối rồi rướn mình đi, mà nó chỉ có thể vẫn tới người nào đứng cách nó xa bằng nửa mình nó mà thôi.

MỘT CÁCH BÁO "HÙ GIẢ-MẠN" CỦA MỘT CÔ HOẠN-THƯ HOA-KỲ

Mới đây sở cảnh-sát thành Maryland có bắt mấy người cầm về việc người đãi một người con gái mới mồ một cách giả mạo.

Số là một hôm người con gái ấy đương đi ở một chỗ vắng người lại, thì có hai người đàn ông và hai người đàn bà đi ô-tô đến rước lấy người con gái ấy mà bảo rằng người ấy đi lại với một người đàn ông có tiếng trong miền ấy mà mới kết duyên với một người đàn bà thế tuổi mới trên xe. Trong khi người con gái bị giữ lại, người đàn bà nhiều tuổi cầm một cái gậy đánh người con gái hết sức, đến nỗi người con gái ấy ngất người đi, rồi bỏ người lột hết quần áo của người con gái mà bỏ đấy những bắc lu vào thân-thể. Đoàn bốn người ấy quẫn người con gái vào một cái túi gai đầy những lông và mà bỏ đấy. Sau người con gái tỉnh dậy, kêu la rầm rĩ, và tự chạy, thì có một nhà ở gần đấy gọi vào nhà để cứa chạy cho.

VĂN UYỂN

Ngày xuân khai bút

Gặp-lý xuân nay đã tới rồi.
Mừng xuân nơ nức khắp đôi nơi.
Trong trường trống đánh vang vang dất,
Ngoài phố pháo rau động góc trời.
Năm mới năm me người hớn hở,
Xuân đi xuân lại cảnh vui tươi.
Ước gì cỏ mãi xuân này nhỉ,
Để khách trần đời rộng thảng chơi.

Đêm xuân cảm hứng

Bâng khuâng như tỉnh lại như say,
Giấc mộng đêm trường khó nỗi khuây.
Tấc dạ bâi khoăn khôn kể tỏ,
Tơ lòng vấn vít có ai hay.
Tưởng tình duyên ấy thêm ngao ngán,
Nghĩ lợi danh này xiết đắng cay.
Số phận nay mai dù gặp hội,
Chim hồng nhẹ cánh chắp cao bay.

Đất khách đêm khuya

Đất khách đêm khuya lắc nước nồng,
Ra sân nằm khểnh ngắm giăng trong.
Nghĩ duyên cầm sắt tơ đem chua xót,
Tưởng nghĩa kim lan ruột ngại ngùng.
Cái nợ sách đèn vừa trả hết,
Lại còn các dục chửa đền xong.
Giăng già thẳm thẳm hay chăng tá?
Sáng suốt từng soi một tấm lòng?

Đỗ-phương-Khôi

Có nên cải lương đồ chơi cho trẻ con không?

Tiết Trung thu đã gần đến, trẻ con sắp được một dịp nô đùa tự do thích, nhưng trước khi cha mẹ sắp sắm sửa đồ chơi cho con trẻ, ta tưởng cũng nên bàn một vài câu về việc ấy. Tục chơi Trung thu là một tục cổ mà hay, song cách chơi đã cổ mất rồi, có ý chơi rẻ nhất không được sắm sửa như ngày xưa mà nhà nào có trẻ cũng gánh nhau thì cỗ, lấy tiếng bày cỗ cho trẻ con, mà kỳ thực là cách tiêu khiển của người lớn, cách quảng cáo kẻ tài của các cô thiếu-nữ. Cái tục bày cỗ ngày nay, hễ hơi như đã dần dần rút bỏ, song các nhà có trẻ cũng không nỡ để cho chúng phải suông tình trong những ngày tuổi tiết, vậy ta nên sắm gì cho trẻ chơi, hay lại quanh đi quẩn lại chỉ cái đầu sư tử cùng con thiếm-thiếm, cái ống tiêu chọc nhà cái trống, cái nêu bạt tranh là nhỉ đi.

Nói đến đồ chơi mà cũng cần cải lương, có lẽ nhiều người cũng lấy làm ngạc nhiên, vậy xin phân trần mấy câu, tưởng cũng không thừa ít, may ra lại có phần bổ ích đôi chút cho sự giáo-dục mai sau này. Thường cứ đến dịp trung thu này, nhiều người thường hay phàn nàn về trò chơi của trẻ, rằng qua cũng cỗ lắm, tiền trống nhức đầu tiếng kèn nhức tai một nhọc bộ máy thần kinh của người lớn mà phải kêu, thậm chí có người phải đăng lời ta than lên tờ báo để mà kêu, để mà trách những sự nào động thái qua của con trẻ, dù ta có kêu cho lắm, cũng không công hiệu được ở nỗi nào, hết năm này đến năm khác, đâu lại vào đấy. Những lời ta than, tuy có trúng lý nữa nhưng không nghĩ đến việc cải lương đồ chơi thì đố làm sao mà có hiệu nghiệm được. Đồ chơi của trẻ con ta xưa nay, có lẽ từ khi có đất Trung-thổ đến giờ, nằm nào cũng vậy không có thay đổi; nếu không thay đổi thì cách chơi có khác đi làm sao được. Ngày trước ta chơi cái trống con, ngày nay trẻ lại dùng đến trống cái; ngày trước ta chơi cỗ trong nhà, ngày nay trẻ lại chơi ngoài đường, sự huyên náo mỗi ngày lại mỗi thêm, không lẽ vì giấc ngủ quí hóa của ta, mà ta thôi nhiên đem cấm tiệt cái sự vui sướng của trẻ đi hay sao, sự đó thực khó lòng, mà thiết tưởng cũng lỗi Trung-thu không bao giờ thi hành được. Vẫn phải để cho trẻ con chơi, nhưng mà nên nghĩ cách cho chúng nó chơi bằng những đồ chơi có ích mà thích hợp với tuổi nó thì hơn. Những đồ chơi của trẻ xưa nay xét cho kỹ thì không thấy một thứ nào có thể bổ ích được cho cái trí khôn của đứa trẻ, ta nay ở vào thời đại cải lương thì cách tiêu khiển của trẻ con, ta chớ nên quên. Nghĩ cho kỹ như cái đầu sư-tử đủ có đẹp đến đâu đi nữa mà con trẻ đem ra múa may quay cuồng, phỏng đã được ích gì chưa, có khi lại đem ra chóng mặt nhức đầu, chơi sư-tử không phải là một cuộc thể thao có ích lợi mà thường làm cho đứa trẻ tập lấy thói đa cõn. Con cá, con tôm, con bướm treo lên để thắp đèn ở trong chỉ thích cho con mắt của đứa trẻ lên hai lên ba mà thôi, chứ đứa trẻ lớn có thiết gì, có lấy gì làm thú vị đâu. Các bà các cô đủ có khoe tài khoe khéo mà nặn ra con thỏ cành hoa, cái tài khéo ấy có đủ mà lưu được trẻ ở trong nhà chơi cho thỏa thích không? Cái tàn sắt tây kéo chẳng kêu loong coong có thú vị gì mà làm cho đứa trẻ được mở trí khôn ra hay để cho nó nhớ khi ngã vào mà sáy mặt sứt tai ra. Càng suy xét bao nhiêu lại càng thấy cách ta cho trẻ chơi vụng về bấy nhiêu.

Xem như đồ chơi của trẻ con Pháp hay của một nước văn-minh nào đây thì rõ các thức của người là cho trẻ có trí thật là khôn ngoan. Tuy rằng cho có cơ mà cho học lấy cái khôn khéo để làm người về sau. — Con gái chơi «ponnée» thì tự nhỏ như mẹ nuôi con, lúc ẵm, lúc cho đi ngủ, lúc thay quần áo, có thì học may vá, giặt giũ sắm sửa cho poupée, tô điểm cho poupée được thêm lịch sự, học lấy cách nín nũng nịu rất ân cần; đồ chơi của con gái lại còn có đĩa bát hay đồ để khăn để thêu, mẫn kiểu sẵn sàng, như thế có phải đứa trẻ vừa chơi mà lại vừa học không khéo không? con gái thì cho chơi lính tráng, xe pháo máy móc, v. v. những đồ chơi ấy làm rời ra để lúc đứa trẻ chơi thì lấy tri-khôn mà xếp đặt, xem thật là thần-tình, như thế tài nào trẻ không khôn ngoan? Có người lại cho trẻ chơi xổng quốc con, tức là để cho nó mạnh chân khỏe tay. Nói tóm lại, các đồ chơi của người ta, toàn là đồ chơi để mở mang trí-khôn, đứa lớn có đồ chơi của đứa lớn, đứa bé có đồ chơi của đứa bé. Trẻ chơi như thế bao giờ cũng thích cái mà không chán, lại phải dùng cách gì gìn đồ chơi của mình cho được lâu. Và lại những đồ chơi ấy không phải là của một người thợ xoàng mà chế ra được, tất nhiên phải do ở các tay kỹ-sư là các nhà bác-học mà chế tạo ra, các nhà ấy thường thì nhau nghĩ những cách chế tạo đồ chơi khéo léo cho trẻ con đ hơi, bởi thế thường thường mỗi năm có phát-sinh ra những đồ chơi mới. Trẻ con nằm nay chơi thứ đồ chơi này, sang năm lại chơi những đồ chơi khác, như thế có phải là đồ chơi mà dưỡng dục được trí-khôn biết chừng nào không? Vì thế các trường học bên Pháp trong chương-trình dạy trẻ con ở lớp đồng-ấu cũng có một khoa để dạy trẻ chơi, trẻ đua.

Lại xem như bên Âu-Mỹ cũng vì cách chơi mà tìm ra được những khí xảo lợi dụng đến ngày nay, như ông Franklin nước Mỹ chơi diều mà chế ra được thu lôi, anh em Mongolfier bên Pháp, chơi quả bóng giấy mà chế ra được khinh-khí-cầu, ông Pascal chơi vòng chơi que mà ngẫm ra được phép kỹ hà học, v. v.

Vậy nay nếu ta muốn cho trẻ con ta được khôn khéo non, thì phải cải-lương ngay lại đồ chơi cho chúng nó, đồ chơi cũ của ta phần nhiều chỉ ích cho quan giác mà thôi, chứ không ích tới cho trí-khôn, đứa trẻ chơi nhàn mãi mỗi mắt sinh ra chóng chán, đồ chơi làm đã vụng mà lại không giống được đồ thực, làm cho đứa trẻ sai lầm ngay từ thuở nhỏ, xem ngay như con trỏ, cái đầu sư-tử thì khá trí. Đứa trẻ đã lớn cầm một con thỏ to bằng cái thùng cái chạy ở ngoài đường thì ở trong nhà dở dáng quá. Thiết tưởng ta nay nhân những đồ chơi cũ mà cải-lương lại, thì cũng chẳng khó nào, các nhà xưa nay vẫn chế tạo đồ chơi cho trẻ con, cũng nên lưu-tâm vào việc sửa sang đồ chơi cho trẻ lắm, và mỗi năm cũng phải chế ra một thứ đồ chơi khác, cái đinh thì chớ nên làm sẵn sàng như trước nữa, ta nên làm rời tất cả ra, mà làm một cách đơn sơ để đứa trẻ nghĩ ra mà bày biện lấy, làm một cái xe thì khớp nhông phải để rời cả ra cho đứa trẻ phải nghĩ cách mà lắp vào. Đứa trẻ bé còn khờ dại thì cứ nên cho chơi đến chơi cả, mà đứa trẻ lớn đã hơi có trí khôn một tí, thiết tưởng bỏ mẹ cũng nên tìm ra khôn về việc sắm đồ chơi cho con, nghĩ cho kỹ thì cái việc sắm này ta không phải ta thán về tiếng trống inh ỏi nhức đầu, điếc tai nữa.

Ước gì đến vụ trung-thu sắp tới này, cha mẹ vì sự mở mang cho trí-khôn cho con tế mà biết sắm những đồ chơi bổ ích cho chúng nó.

Vũ-Tác

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

CHUỘT CẮN CHẾT NGƯỜI

M. Veillé ở Pháp có nuôi một con chuột lông trắng đã mấy tháng nay, mà con chuột ở trong nhà đã quen không đi đâu cả.

Một hôm Mme Veillé đang ngồi trên gác ẵm đứa bé con mới có 22 ngày, thì bỗng có việc phải đặt con dẫy chạy xuống nhà dưới.

Khi bà ta xuống dưới nhà, thì con chuột bò lên trên chỗ đứa bé nằm, mà cắn chân tay mỏi và lưỡi đứa bé. Lúc bà ta xong việc trở lên, thấy mặt mũi con đầy những máu, mới kêu la lên bàng xóm chạy đến cấp cứu, rồi đem vào nhà thương phục thuốc, nhưng vết thương nặng mãi ra rồi đứa bé chết.

Cuộc thi thơ

Của Nam-Trung-Quyên gửi tới

MMDCCCXLIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Nền thăng gây nên cõi Lạc Hồng.
Bia đá nghìn t u công đức tạc,
Miếu đường muôn thuở khói hương nồng.
Mấy phen Âu Á từng thay đổi,
Mà khắp Tây Nam vẫn kính sùng.
Cầm tù câu văn nên kỷ-niệm,
Non sông còn vững với Tô Nùng.

MMDCCCL

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu vũ nguy nga chốn Nhị Nùng.
Hương lửa trăm năm từ cõi Bắc,
Văn thơ muôn thuở nước trời Đông.
Trải bao Trần Lý b a ghi lạc,
Gặp buổi tang thương giá vững đồng.
Bốn bể mưa nhuần ơn thánh-trạch,
Kia nền tân-học đẩu nho-phong.

Phạm-văn-Đồng
11, Rue du Cuivre, Nam-định.

MMDCCCLI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu là danh chốn Nhị-Nùng.
Tiền-sĩ bia kia màu chữ biếc,
Khuê-văn gác nọ bóng trăng trong.
Xuân-thu đuốc chiếc nói Hồng-Lạc,
Đại-học gương soi giải Việt-Đông,
Văn-hiến nền xưa truyền hậu thế,
Phong-trào tân cựu vẫn tôn-sùng.

MMDCCCLII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Tôn-giáo xuân thu giếng Lạc-Hồng,
Mây hoa sương sa b a đá vững,
Tường xây rêu mọc bóng trăng trong,
Hồn xưa quốc-tuý còn ghi chép,
Đạo cũ nho-tôn vẫn kính sùng,
Nào bạn làng nho đâu vắng tớ,
Văn-chương hậu thế có nên mong.

Tô-Tử
Phố Khách, Nam-định

MMDCCCLIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn miếu trông ra vẫn kính sùng,
Cửa nghĩa nên nhân cơ-chỉ vững,
Con Hồng cháu Lạc phụng thờ chung,
Lửa Tần khôn cạn nguồn Thù Tử,
Vách Khổng còn tro cõi Nhị Nùng.
Trai mấy đời nay hương chửa lạnh,
Bốn nghìn thu lễ vẫn còn trông.

Nguyễn-Nhân
131bis. Rue des Changeurs, Hanoï

MMDCCCLIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Qua miếu tư-vấn cảm tấc lòng.
Nhà Lý triều Lê dâu bể khác,
Bóng tòng đàn hạnh cỏ rêu phong.
Đền Trèm giảng sách còn linh ứng,
Cửa Hát ngâm thơ đáng hãi hùng.
Sông Nhị nhân Nùng p ong cảnh đẩy.
Một nền đạo-đức khỏi hương chung.

Phan-văn-Đầu
Làng Xuân-quan, Bắc-ninh

MMDCCCLV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Giáo đạo tôn nghiêm kính mộ sùng,
Cửu nhận cung tường nghiêng vũ trụ,
Đôi dòng thù tứ dẫy non sông,
Sân rêu của Khổng bia còn tạc,
Mõ gỗ sân Trình tiếng vẳng không,
Mến cảnh vui thay lòng vấn mộ,
Thế-gian mới biết nữ anh-hùng.

MMDCCCLVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu vũ nguy-nga đối cửu trùng,
Mõ gỗ sân rêu hồi tiếng vẳng,
Bia xây đá tảng nét nguyên phong,
Thung reo trúc hóa sinh ngàn thọ,
Gió rọn mưa rào trải mấy đông,
Âu Mỹ chói thơm lừng lẫy tiếng
Ca rao khắp cả lũ nhi đồng.

Trần-đức-Phong
L ng Nam-tràng, Nam-định

VIỆC HANOI

Thời - tiết

7 giờ 30 độ
15 giờ 32 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ-năm, 4 Septembre 1924
S. Rosalie

Âm-lịch

Mồng 6 tháng tám năm Giáp-tí
Ngày Bính tuất
Sao: Thổ Sao Dốc Trực Mãn
Kị: Tác-tạo, Ngũ-khuyển.
Nên: Thượng-điền, Hôi-hữu, Tài-vụ, Kinh lạc, Tất-chẩng, Mục-dưỡng, Tu-tạo, Khai-thị.

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.	10 $ 70
— nhì	10 30
— ba	9 65
Thóc.	6 25
Bắp ngô.	6 20

Giá bạc. Kể từ ngày 3 Septembre 1924, **giá bạc ở kho Nhà-nước định là 2 f 85**

Tàu mang thư sang Pháp — Tàu *Orénoque* mang thư sang Pháp đến ngày thứ năm 4 septembre hồi 5 giờ sáng ở Hải-phòng sẽ chạy đi Tourane, Qui-nhơn, Ba-ngòi và Saigon.

Các thư-từ ở Hà-nội sẽ mang xuống Hải-phòng chuyển xe-lửa 20 g ờ 7 phút tối 3 septembre.

Ngày kỷ niệm cụ Tiên-Điền. — Ban Văn-học hội Khai-trí định đến ngày mồng 10 tháng 8 ta là ngày giỗ cụ Nguyễn-Du thì đặt một cuộc kỷ-niệm tại nhà hội.

Chương-trình cuộc kỷ-n ệm ấy như sau này :

1· Ông Phạm-Quỳnh d ễn-thuyết về mục-đích cuộc kỷ-niệm.

2· Ông Phạm-Quỳnh diễn-thuyết về truyện *Kiều* (bằng tiếng Pháp, cho các hội-viên Tây và qui-quan nghe).

3· Ông Trần-trọng-Kim diễn thuyết về « lịch-sử cụ t ên-Điền ».

4· Ngâm và kể truyện *Kiều*.

5· Á-đào hát một bài ca kỷ-niệm của ông Tùng-Vân soạn.

Phát chẩn một cách giản dị. — Mới đây ông P. Domart chủ hiệu báo-cuế Montès, tức là nhà Ba chuông ở phố Paul Bert, Hà-nội, có viết thư nhờ quan huyện Văn-giang cho biết trong các xã ở hạt ấy, xã nào bị hại về thủy-tai nhiều nhất, và xin quan huyện cứ cho một người cần tín ở xã ấy lên hiệu báo-chế Ba-chuông ở phố Paul Bert để ông giao cho một số gạo nhờ người ấy đem về phát chẩn thay ông. Sáng hôm nay, quan huyện có cử thầy lý xã Công-luận đến hiệu báo-chế Montès, ông chủ bèn đưa ra bến mà bảo : Tôi định quyên 10 $ giúp xã thầy, vậy thầy mua lấy một trăm bạc gạo, thầy mà cả thế nào cao được lợi thì mà cả. Gạo mua xong, ông lại bảo thầy thuê lấy một cái đò, để chở ngay gạo về xã Công-luận, mà phân-phát ngay cho dân em đói khó trong hàng xã. Cái cách của ông chủ hiệu Báo-chế Montès (Nhà Ba chuông) phát chẩn đó, thật là giản-dị lắm thay !

Tiền quyên giúp dân bị lụt. — Bản-báo nhận được của M. Vũ-văn-Long, ở phố hàng Thuốc-Bắc, số 10, Hanoï một số tiền là 5 $ 00 để giúp các dân bị lụt ở Bắc-kỳ tạ.

Công.	5 $ 00
N ng số tiền bản báo đã nhận được trước . . .	226 . 15
Tổng cộng	231 $ 15

« Vừa ở Tam-đảo mới về mấy hôm nay »

Y-khoa bác-sĩ Sarrailbé

56 nhà 5, phố Thợ-nhuộm. Giây nói 305

Xét-nghiệm máu mủ, đờm rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh sốt, bệnh đau dạ dầy, đau ruột, bệnh đàn bà và hó-sinh, vân vân.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ 30 đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa. 3000

Tòa Thượng-thẩm. — Chiều hôm qua tòa Thượng-thẩm xét những việc này :

Việc ném đá vào xe quan công-sứ Nam-định. — Ngày lễ phục-sinh trước, quan chánh công-sứ Giran tỉnh Nam-định đi thanh-tra trong hạt Quất-lâm, và có đưa nhiều qui-quan và các bà đầm đi c ơi. Lúc hai cái ô-tô đi qua nhà thờ Quất-lâm ngài đã thấy nhiều đứa có ý chực nghịch ngợm. Đến khi ngài cùng qui khách trở về thì có một bọn đông lắm không biết bao nhiêu mà kể, đứa thì ngáng đường không cho ô-tô đi, đứa thì xúm lại trèo lên ô-tô rất là vô-phép, phải cầm ngăn mãi mới đi được. Đến khi xe ô-tô đi thì chúng lại lấy gạch đá ném theo. Sau ngài từ cho phủ sở tại xét bắt được nhiều tên giải lên tòa án Nam-định để trừng-trị việc nghịch vô phép ấy. Song xét chỉ có lũ tên Ng-Vượng 7 tên toàn những tên đã lớn cả, từ 20 cho đến 50 tuổi, có đủ chứng cớ phạm tội nghịch ngợm vô lý như thế mà thôi. Còn những tên khác thì được tha. Tòa án Trùng-trị Nam-định phạt tên Ng-Vượng, Ng-văn-Nhiệp, Ng-đức-Am, Ng-v-Rang, Ng-v-Phúc, Trần-văn-Hy, Đinh-văn-Đào mỗi tên 1 năm tù. Tòa Thượng-thẩm xét lại tăng tội nặng tên phạm mỗi tên lên 3 năm tù và 50 quan.

Án bỏ đi không xét. — Tòa án Trùng-trị Haiphong phạt Si-a-Lợi là người Khách 6 tháng tù về tội ngộ sát. Tên phạm chống án rằng án ấy đã đem ra chống án, sau lại có đơn xin thôi. Tòa thượng-thẩm cho đơn của tên ấy xin thôi không chống án nữa và bỏ cái án phạt tên ấy đi không xét nữa.

Tòa còn xét nhiều việc nữa song toàn những việc tầm thường cả.

Hội chợ Hanoi

Lần thứ năm

Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Décembre 1924.

LẠI KHÁM BỆNH NHƯ CŨ

Được tin rằng quan Đốc-tờ Lamoureux nghỉ mát ở Chapa mới về, nay ngài lại khám bệnh như mọi khi, ngày nào cũng có buổi chiều từ 3 giờ đến 6 giờ — tại nhà ngài số 1 , phố Pavie. 3092

Tứ-tuần đại-khánh. — Nhân dịp mẹ đẻ tứ-tuần đại-khánh, nhà in bản-quán có bán một bức tiểu-tượng đức Kim-thượng Khải-Định hoàng-đế. Ngài nào muốn có một bức đề được chiêm-ngưỡng ngự dung thì xin gởi 0 p. 25 và tiền cước-phí 0 $ 05 cho M. Đỗ-xuân-Thanh, quản-lý nhà in *Trung bắc tân-văn*. Hanoï.

Ai muốn thừa lịch năm 1925? — Lịch mới năm 1925 hiện nay bản-quán đương bắt đầu làm. Có nhiều bức vẽ rất đẹp, rất nhã. Vậy có lời khách-quán đề các nhà đại công-thương trong nước, ai muốn thừa lịch năm 1925, thì xin kịp đến bản-quán mà chọn các kiểu, ý ưng kiểu nào thì đặt làm ngay, kẻo chậm ra thì các kiểu vẽ đẹp người ta tranh hết mất.

Ngài nào ở xa, muốn viết thư về, xin cứ gửi cho ông Quản-lý nhà in bản-quán như sau này :

M. Đỗ-xuân-Thanh
61-63, *Rue du Coton, Hanoï.*

Ngạch cai-trị. — M. Andouze (Marcel) quan phó cai-trị hạng ba, nay cử đi lính chức phó công-sứ tỉnh Vĩnh-yên, thay M. Lavigne là quan phó cai-trị hạng nhì đổi vào Trung-kỳ.

Một việc cắt cỏ ở phố Nouvelle. — Hồi quá 7 giờ sáng hôm nay, tại phố Nouvelle sau phố hàng Lờ, tức là con đường tắt từ đường Puginier sang ngõ Trạm, lại có một đám cắt cỏ mà tự tử nữa. Người cắt cỏ này là một người bếp khỏ đỏ đã đứng tuổi, làm cho M. Bouillaud là phó quản, nhà số 10 phố ấy. Cứ tin hồi đích xác thì người bếp này ít lâu nay tinh khí vẫn bình thường, không có điều chi khác cả ; đến sáng hôm nay, không biết làm sao, người bếp đến làm cho chủ thì cứ ở luôn trong buồng nị-ngoáy viết thư tứ gì không biết ; bà đầm chủ giục đi chợ mãi mới vùng dậy xách bị đi ; có một điều khác là mọi khi đi chợ người ấy ăn bận quần áo ta, hôm nay lại ăn bận quần áo bình và đi giầy từ tế mới đi chợ. Đi được một chốc đã thấy trở về, chân tay không, cái bị vứt đâu không biết ; về tới n à, lại vào trong buồng đóng kín cửa lại ngồi im trong ấy. Người bồi bé con của M. Bouillaud, thấy người bếp về mà vào ngập mãi trong buồng không ra, liền tò mò nhìn qua chỗ bé cửa buồng xem sao, t ời, ôi cha chả ! ả sự ! thấy người bếp đã lấy một con dao mà tự cứa cổ mình, máu chảy đầm đìa. Người bồi con hoảng hốt chạy lên nhà báo bà chủ, bà chủ xuống xem liền chạy vào trại gọi chồng. Khi M Bouillaud về, lập tức cho đi báo lính cảnh sát thì cả lính cảnh-sát Tây Nam kéo vào phá buồng để cứu người tự sát ra, nhưng lúc ấy đáng chừng mấy đương hăng, nên người tự sát dù đã cắt đứt mạch máu ở cổ, lòi cả cuống họng ra rồi, máu chảy lênh láng, mà vẫn lăng mạ và cự lại lính cảnh sát dữ dội quá, không cho bắt mình mang đi. Con dao cứ phăm phăm cầm ở tay để cự mọi người đến cứu. Sau lính cảnh-sát cố sức giằng được con dao ra, mới bắt được người khốn nạn đó đem lên xe để đưa xuống nhà thương Đồn-thủy. Khi xe vừa ra tới vườn hoa ngã tư Cửa-nam, thì người đó lại vùng nhảy xuống, vừa lăng-mạ vừa đuổi đánh các người lính cảnh-sát dẫn mình. Đôi bên cứ vùng đuổi nhau quanh cái vườn hoa chỗ bóp Cửa-nam mãi, hàng phố kéo ô đến xem đông nghịt, mà vẫn không sao bắt nổi người ấy. Sau lính cảnh sát phải đi mượn thừng chão của hàng phố để bắt trói lại, mới mang nổi lên xe mà đưa về nhà thương chữa, chẳng biết rồi liệu có cứu chữa được không ? Người ta còn chưa rõ vì cớ bực tức gì mà đến nỗi người bếp phải tự sát mình như thế.

Di trường. Trường Hữu-thác, tổng Lương-ba, châu Na-ri (Bắc-kạn) ở làng Hữu-thác nay di sang làng Cư-lễ.

Trường Si-binh, tổng Phương-tinh, châu Bạch-thông (Bắc-kạn) ở làng Si-binh nay di sang làng Vo-muôn.

Ngạch khán hộ. — Các lính khố đỏ cựu ở vệ thứ nhất là Ng v-Hanh, Ng-danh-Cửu, đều được bổ khán-hộ tập sự tại nhà thương Hanoï.

Phát hỏa. — Chiều hôm qua hồi 6 giờ 20 có một cái nhà lá ở đàng sau nhà M. Sauvage phát hỏa ở trong bếp, cháy chừng 5 khắc đồng-hồ mới chữa được. Thiệt hại không mấy.

Một cái trộm to. — Bà Ng-thị-Năm nhà ở hàng Quạt số 13 có trình Cảm rằng kẻ trộm vào nhà lấy mất 400 đồng và các đồ nữ-trang đáng 500 đồng với các quần áo độ 20 đồng.

Xà phòng **THIBAUD**

tam bằng nước hoa Cologne

0 $ 15 một bánh

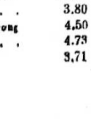
Hiệu Báo-chế CHASSAGNE

59, Phố Paul Bert, Hà-nội

KIN CÁC QUÍ KHACH NẾM THỬ MÀ XEM !

Các thứ thuốc lá hiệu Con Gà chưa cuốn và cuốn rồi, hạng mới chế (Fabrication nouvelle) của Đông dương Yên-Thọ Công-Ty toàn bằng thuốc ngoại-quốc hảo hạng, theo cách vệ-sinh. Vừa nhẹ, vừa thơm, không rác rưởi, không nhức đầu. Thuốc mới biết hút. 3097

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-GAN-CÁ-VIÊN

(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, chừng 2 viên, chiều 3 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ : 0 $ 90

TIN NƯỚC LÊN XUỐNG

Trên sông Hồng-hà

	2 Septembre hồi 6 giờ	3 Septembre hồi 6 giờ
Lao-kay	78.60	78 30
Yên-bày	29.87	29 27
Việt-trì.	13 12	12 25
Hanoï .	8.41	8 30
Vạn-yên .	6.55	6 25
Hòn-bình .	5 70	5 50
Tuyên-quang.	5,53	4,95
Phủ-đoan.	20.95	20 27
Phả Yên-bình	1.87	1.85

Trên sông Thái-bình

	2 Septembre hồi 6 giờ	3 Septembre hồi 6 giờ
Thái-nguyên .	20.50	20.30
Lẽm	3.80	
Phả-lạng-thương	4,50	4 10
Đáp-cầu . .	4.73	4,42
Phả-lại	3,71	

SÁCH SƠ-HỌC MỚI SOẠN THEO HỌC QUY

I — ĐỊA-DƯ CÁC TỈNH BẮC KỲ

Có phụ trò sự tích các nơi danh lam thắng cảnh cùng các bản đồ xứ Bắc kỳ và từng tỉnh

Giá bán mỗi quyển 0 $ 75

II. — QUỐC-VĂN ĐỘC-BẢN

Sách có 60 bài vừa cổ vừa kim thoại, bài nào cũng có phụ lời giải nghĩa, nhiều câu hỏi và mọi hai đầu bài luận.

Giá bán mỗi quyển 0 $ 40

Bán tại nhà in KIM-HƯC-GIANG, 81 phố hàng Bạc, Hanoï.

Các quý khách ở xa xin gửi mandat thêm mỗi quyển 0 $ 15 tiền gửi giấy.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Việc đắm tàu « Pierre Michel ». — Quan huyện Cát-hải (Quảng-yên) có làm tờ bẩm quan công-sứ về việc cứu những người sống sót ở tàu *Pierre Michel* bị đắm hôm bão đại khái như sau này.

Những đồ có giá-trị đã vớt lên được thì quan huyện đã c o giữ cẩn thận, còn những người sống sót thì cho ăn uống mấy bữa cho đến lúc khỏe mạnh đi được mới thôi.

Những người đi tàu ấy đã vớt được là :

1. Trần-huy Lương 36 tuổi, quán ở làng Đan-trang, huyện Nghi-xuân, tỉnh Hà-tĩnh làm mạch-lô tàu ấy ; 2· Trần-đức Xương 28 tuổi, cũng ở làng ấy làm nghề đốt máy tàu ấy ; 3· Thong-voune-Cang 46 tuổi, là người Khách mại-bản ; Hồ-văn-Thi 20 tuổi, làng Hải-yên, huyện Nghi-lộc, tỉnh Nghệ-an, bán nước mắm ; 5· Mai-văn-Huy 23 tuổi làng Lọc-khai, huyện Nghi-lộc tỉnh Nghệ-an, làm bồi cho mại bản tàu ; 6· Vũ-xuân-Châu 33 tuổi ở phố Định-trung thành phố Nam-định ; 7· Phạm-văn-Văn 22 tuổi làng Trinh-xuyên huyện Vụ-bản tỉnh Nam định, làm bếp cho mại-bản ; 8· Trần-hữu-Duyên, 40 tuổi làng Huyền bà p ủ Nam-xang tỉnh Hà-nam làm tài sẽ tàu ấy ; 9· Trần-văn-Chân 43 tuổi làng Tây-chu, phủ Nam-xang tỉnh Hà-nam là hành-khách tàu ấy ; 10· Phạm-v-Chinh, 13 tuổi làng Đan-trang, huyện Nghi xuân, tỉnh Hà-tĩnh nấu bếp ở tàu ấy ; 11· Nguyễn-đăng-Dương, 42 tuổi, làng Đan-trang, huyện Nghi-xuân, tỉnh Hà-tĩnh, là hành-khách tàu ấy ; 12· Ng-viết-Hoạch, 18 tuổi, làng Đan-trang, huyện Nghi-xuân, tỉnh Hà-tĩnh, là hành-khách tàu ấy ; 13· Trần như-Hoa 19 tuổi làng Thổ khối, huyện Gia-lâm, tỉnh Bắc-ninh, mại bản phụ ; 14· Lê-đình-Viên, 44 tuổi quán làng Đan-trang, huyện Nghi-xuân, tỉnh Hà-tĩnh, làm mạch-lô tàu ấy.

Hội Đồng thiện. — Hội Đồng thiện Haiphong đã họp đại hội-đồng tối hôm kia 1er Septembre 1924 để bàu lại ban Trị-sự năm 1924 — 1925. Những ông sau này được trúng cử :

MM. Nguyễn-xuân-Diên, chánh hội-trưởng ; Phạm-đức-Hinh, phó hội-trưởng thứ nhất ; Ng-ngọc-Phong, phó hội-trưởng thứ hai ; Phan-cao-Kuong-gue, thư ký chánh ; Tô-v-Lương, thư-ký phụ ; Ng- ao-Khang, thủ quĩ ; Ng-phúc-Lợi, Quang-liên-Tranh, Phạm-văn-Tỉ, Trần-xuân-Lịch, Đặng-văn-Phùng, Phạm-quang-Huy, Vũ-đức-Hội, Trần-đức-Huy, hội-viên.

Cầu xe hỏa. — Cầu xe hỏa trên sông Tam-bạc chửa lại mấy cái dầm sắt đã xong từ đêm 31 août, đến sáu giờ sáng ngày hôm sau là 1er Septembre trở đi đã để cho xe-cộ hành khách qua lại như trước.

Trẻ con lạc. — Hồi 6 giờ chiều thứ hai ở Sáu-kho có đứa con gái độ bốn năm tuổi lạc thì lính cảnh-sát đã đưa về sở bóp chính.

Ăn cắp lẫn cún nhau. — Trần-văn-Đan, 53 tuổi, làm nghề thợ sơn nhà ở hộ tử bến Hạ-lý có đơn thưa tên Lê-văn-Duyệt, 24 tuổi, làm nghề thợ mộc, nhà ở Hàng-kinh, ăn cắp của hắn ba cái bàn lễ cửa giá 5 $ 40.

PHÚ THỌ

Cái nạn ngòi lấp. — Dầu làng Tu-vũ, có cái ngòi gọi tên là ngòi Lại, hình thức cái ngòi ấy bề rộng ngót 20 thước, còn bề dài không kể. Mọi khi nửa làng Tu-vũ vẫn lấy nước ấy ăn uống. Sang đến năm nay thì chỗ ấy tự nhiên lấp bẫn, cũng bởi chỗ ấy bị lấp mà làm thiệt hại cho nhà làm ruộng nhiều bề, là vì chỗ ấy không chảy được, phải phá ở giữa cánh đồng làng để lấy lối chảy ra sông Đà, thành r a ơn hai trăm mẫu ruộng bị phải úng thấy không cày cấy được. Nào thế đã thôi, lại làm ngăn trở cho người buôn bán nữa, mọi lần người đi chợ bến, hay đi đổi chác làng xóm, thì cứ mang thuyền lên đầu làng là đi ngay được, bây giờ phải mang thuyền ra giữa cánh đồng mới có thể đi được. Cũng vì đi ở cánh đồng mà hôm rằm tháng bảy ta, thuyền ở chợ bến về, bị phải sóng đồng đầm mất ba cái, chết mất một người đàn ông ngót 30 tuổi, và đứa con gái lên 10, cơn hàng hóa thì bị chìm cả.

Cách 25 năm nay, cái chỗ ngòi ấy, cũng bị lấp thế một lần. Trong làng định đem dân phu ra khơi, nhưng chưa kịp khơi, nhờ có nước lũ, lại chảy ngay được.

Mà cái ngòi này bị lấp, chẳng những riêng gì một làng Tu-vũ bị phải ảnh thủy, các làng chung quanh cũng thế, nên chi các làng lại định hợp sức cùng nhau đốc thúc dân phu ra khơi, nhưng không biết rằng khơi có được không ? hay lại phải đợi đến ngày nước lũ.

Trâu chết bệnh dịch. — Làng Tu-vũ cái nạn ngòi lấp chưa qua, cái nạn trâu chết bệnh dịch đã đến, mới có mươi hôm mà chết mất ngót hai chục con rồi.

Nhiều người lại nói rằng cũng vì cái ngòi ấy lấp, động đến dân, cho nên trâu mới chết như vậy, bởi thế hôm nọ dân phải lễ tiễn.

P. L. lai cảo.

HƯNG-YÊN

Khai trường. — Trường Pháp-Việt đã mở cửa từ hôm 1er sep embre này rồi, còn các trường nhà quê thì bị nước lụt mông-mênh nên chưa biết đến ngày nào mới khai trường được. N a Học-chánh còn đương trù liệu, nếu nơi nào có thể dạy học tạm ở din chùa thì nay mai cũng khai trường.

VIỆC KINH-ĐÔ

Lời giải mười câu thai tại bộ Học. — Cuộc đố thai tại bộ Học đã đăng hôm trước thì lời giải đăng ra sau này :

Câu thai số 1 : Nguyễn-thị-Điểm,
Câu thai số 2 : Hồ xuân-Hương,
Câu thai số 3 : Bộ-công (1),
Câu thai số 4 : chữ Hỷ,
Câu thai số 5 : Bánh xe cao su bộng,
Câu thai số 6 : Dây đồn,
Câu thai số 7 : Bán đồn kim tiền,
Câu thai số 8 : Cây đèn sáp đôi thắp cùng ông Tơ - hồng trong khi hợp cẩn,
Câu thai số 9 : Sở Thương-bạc (2),
Câu thai số 10 : Chức bác-vật,

Hơn hai trăm tên phạm được tha. — Không phụng lời chúa điểm trên mặt phiến bộ Hình tâu xin cho bọn tù phạm đã lâu năm được giải-thích, thì nay trong toàn bạt Trung-kỳ được hai trăm tám người tù, vừa trọng tù, vừa khinh tù được ân xá. Liệt kê số tù được tha trong các tỉnh như sau này :

1·	Tỉnh Thanh-hóa	48 người.
2	— Nghệ-an	34 người.
3·	— Hà-tĩnh	16 người.
4·	— Quảng-bình	9 người.
5	— Quảng-trị	5 người.
6·	— Thừa-thiên	10 người.
7·	— Quảng-nam	20 người.
8·	— Quảng-ngãi	16 người.
9·	— Bình-định	13 người.
10	— Phú-yên	1 người.
11·	— Khánh-hòa	16 người.
12·	— Ninh-thuận	1 người.
13	— Bình-thuận	15 người.
14·	Thành phố Đa-lạt	4 người.

Hỏa-tai. — Vừa các mấy hôm đây, một trận hỏa tai ghê gớm đã phát ra ở phía bắc đầu cầu Thanh-long thì trưa ngày 26 août lại một trận hỏa-tai nữa lại phát ra ở lối sau đầy nhà ngói hàng dù lợng cũ, nơi ấy là một nơi ngày trước nằng bị hỏa-tai lắm, nên phải làm phố ngói ra trước mà các nhà tranh lại ở lui về phía sau, nay bị trận hỏa-tai này nữa thì tưởng dãy đó thấy không còn cái nhà tranh nào, sự hỏa hoạn chắc tiệt đi được. Trận cháy này bại cũng có bạc nghìn : nhà cháy hơn vài mươi nóc, duy không hại đến tính-mạng người ta.

(Còn trang Chủ bs, cột Chủ bút)

(1) Bộ Công nghĩa là chữ công viết như thế thì hình như chữ II — vậy nên câu thai ấy : « Bên gốc bộ Học bên cạnh bộ Hình xem đi ngồi lại hỏi anh bộ gì, ấy là chữ II đứng đầu chữ học và chữ hình nếu đã nghiêng lại thì thành chữ công vậy.

(2) Thương bạc là nơi bến đò ngày trước, ở cửa Thượng tứ, nơi ấy xưa đặt ra để làm một nơi ghe thuyền buôn bán đến đậu tại đó. Vậy thì nghĩa thương bạc cắt theo nghĩa chữ nho nghĩa là nơi bến đò cuộc thương mại công chúng, nếu cắt nghĩa nôm thì lại là thương bạc.

CHUYỆN GIẢI TRÍ

là một thứ sách làm cho trẻ con đọc, trong toàn những chuyện mà mà có ích về đường giáo dục, có nhiều bức vẽ xem rất thích.

Tập thứ I đã xuất bản giá 0 $ 15

Mua buôn hỏi ông Dương-bá-Trạc hoặc ông Nguyễn đỗ Mục Trung bắc-tân-văn Hanoï.

Ở xa gửi mua thêm tiền cước 0 $ 03, gửi thư và mandat cho ông Dương-bá Trạc Trung-bắc tân-văn Hanoï.

Học giả muốn tiện thì xin gửi trước cho 2 $ 09 ; sau này lục tục ra tập nào sẽ gửi tiếp luôn mà tính bớt 20 %.

2110

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
Mặt pờ kim
có chữ dạ quang
BẢO HÀNH 20 NĂM
Giá ..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert — HANOI
2009

THUỐC MYSOL

Là thuốc chuyên-trị bệnh lậu mới mắc hay đã kinh niên

Các thứ thuốc Santal không phải thứ nào dùng cũng được giống nhau đâu, vì tùy cái cách cất khéo hay vụng, mới có thể trong lắm hay trong vừa. Vậy người dùng cần phải kén lấy thứ thuốc nhiều chất tốt, không có những chất vô ích và những chất hại.

Chỉ có thuốc MYSOL là có 100/100 thuốc santal nguyên chất mà thôi. Vậy trong các thứ thuốc santal chỉ có thuốc MYSOL bao giờ cũng được công-hiệu chắc chắn mà thôi.

Bệnh lậu mới mắc phải, thì thuốc Mysol trị bệnh chóng lắm.

Bệnh lậu kinh-niên, các thuốc trong khác chữa không khỏi, thì dùng thuốc Mysol cũng bớt trông thấy. Thuốc Mysol lại được một điều không làm đau thận, đau dạ dày. Chỉ có thuốc Mysol là có tính ấy.

Đau bệnh kinh-niên, thì phải dùng một thứ thuốc thật tốt, trừ bệnh đến tận gốc rễ.

Thuốc thụt PARAT

Dùng rất tốt, Bản-hiệu không có thể đâng bảng nhãn bức thư cảm ơn, và khen ngợi của bản-hiệu đã tiếp được, song trong quyển sách con gái vào với lọ thuốc bản-hiệu có trích mấy bức thư. Xem bức thư ấy, thì rõ cái giá trị của hai thứ thuốc ấy, mà hai thứ thuốc ấy lại rẻ, vì

Thuốc MYSOL giá có 1 p. 25 và thuốc thụt PARAT giá có 1 p. 10

Nên mua ngay ở hiệu bào chế CHASSAGNE 59, rue Paul-Bert Hanoi
Để chậm một ngày thì bệnh lại khó chữa thêm.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Ông Montes nhượng hiệu Bào-chế của ông cho ông Domart, bào chế sinh-viên hạng nhất về cao-đẳng học-đường Paris đã một năm nay. Ông Domart tự trông coi lấy việc chế thuốc, vì thuốc chế bao giờ cũng rất cẩn-thận, như vì thế mà hiệu bào-chế ấy rất có tiếng.

Thuốc gởi đi xa cũng rất chóng. Ai muốn hỏi giá, hay hỏi điều gì cũng trả lời ngay.

Sự rủi-ro ở lò vôi. — Ngày 24 août vừa rồi, một người phu xe đã nằm vôi ở một nơi lò vôi kia, khi xe đã lên từng cao thì rải bị đứt dây tẻ xuống rập đầu và xây xát cả thân thể, bị trọng thương quá, liền phải đem vào nhà thương, chẳng biết có cứu được không và chẳng hay sự bồi thường cho kẻ rủi ro ấy sẽ được xử trí ra thế nào.

Lúa đã gặt. — Mùa lúa tháng tám nay đã có nơi chín đã gặt được ít nhiều, xem bộ khá trông được. Độ là mười phần gặt được hai, ba mà thôi, còn bảy, tám phần nữa, nơi đang trỗ đòng, nơi vừa ngậm sữa và phần nhiều nơi đang chửa hiện cần phải có nước mà trời ít mưa quá, nên tát nước đạp xe mấy lâu nay rất chuyên cần, chẳng hay mùa tháng tám sẽ ra thế nào, vì tuy rẻ mà giá gạo vẫn cao hoài.

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-BÌNH

Phẩm-nghi cung-tấn vì lễ Tứ-tuần. — Nhân năm nay cung-ngộ lễ Tứ-tuần, tuân theo cựu lệ, các tỉnh đều dâng phẩm-nghi. Ở bản tỉnh mấy tháng nay chế tạo được nhiều đồ gỗ đẹp lắm, n ư một bức chạm Cửu-như, bức chạm này cũng có ý-nghĩa lắm, Cửu như là lấy điển ở kinh Thi, nghĩa là chúc-thọ ; nét chạm công phu tinh-tế trông thấy ai cũng phải ngợi khen cái xảo-thủ của người thợ. Bộ ghế để phòng-khách (salon) cả thảy 6 cái ghế và một cái bàn nhỏ, kiểu cách thanh nhã, nét chạm bóng bẩy, thực có vẻ mỹ quan, lại có một cái ngai nữa cũng đẹp lắm.

Bấy nhiêu đồ gỗ ấy hơn mười người thợ làm trong năm tháng mới xong ; dùng tuyền bằng gỗ hoa-mộc cả ; gỗ này là một thứ danh-mộc đặc-biệt ở bản-hạt, quí hơn các thứ gỗ khác nhiều, duy một tỉnh này có mà thôi ; cái sắc nó vàng như sáp và nổi bóng, trông đẹp lắm.

Phẩm-nghi cung tiến thì nhiều, nhưng những thứ đồ gỗ là có phần đặc sắc hơn cả.

Xem những đồ chạm đó, thì đủ biết cái nghề chạm ở tỉnh n à đã tấn-bộ nhanh chóng là dường nào. Đồ chạm làm khéo t ế, thực đáng mừng cho công-nghệ giới bản-hạt vậy.

Vì một nắm lúa mà chém mất con trâu. — Mới rồi ở làng Thiết-sơn, về huyện Tuyên-hóa, có một người điền-chủ kia, khi đi thăm ruộng, gặp con trâu của nhà hàng xóm ăn lúa của mình, sẵn con rựa cầm ở tay, liền chặt đứt mất chân trâu.

Chủ trâu đi kiện, bắn ta phải đền tiền, mà lại bị phạt. Đáng kiếp !

Đánh nhau đến chết. — Ở làng Tương-sơn thuộc phủ Quảng-trạc, mới xảy ra một đám ẩu đả mà đến nỗi chí mạng. Đầu đuôi tấn kịch ấy diễn ra như thế này : Có hai đứa chăn trâu, không biết có sự hiềm thù gì với nhau, mà một bữa kia đánh nhau ở ngoài đồng một trận dữ quá, hai đứa chết mất một. Còn một đứa kia chạy về làng hoang-báo là thằng nọ trúng phong mà chết ở trong rừng. Sau thân-nhân vào tìm thi-thể thì thấy miệng thương tích ẩu đả. Quan trên tra xét thì nó mới thú nhận là nó đã đánh chết thằng kia.

BÌNH-ĐỊNH

Tăng xác ngư-ông. — Trót ba ngày 19, 20, và 21 août này, tại làng Chánh-thành Qui-nhân, có làm đám ma cá-ông rất long trọng : nào cùng cấp tế tự, nào chèo đưa linh cùng các nghi-tiết theo lễ tang phiền.

Các nhà ngư nghệ, các vạn thuyền chài, các ngoài bằng lái thấy đều thành tâm cùng cấp phẩm vật của tiền cũng khá nhiều.

Con cá này còn nhỏ lắm, bề trường độ năm tấc tây, hoành chừng ba tấc ; đa đen, đầu bằng, miệng to, đuôi tôm, giống này thật là cá-voi, (baleine)

Không biết vì cớm mạo làm sao mà đã gist thì vào cồn, người chài lưới kia đã gặp được, báo cho làng sở tại nghiinh tiếp về dinh mà hành lễ cấp táng.

Mấy nhà có lòng trung hiếu cùng ngư-ông lấy làm hân-hạnh lắm, là được dịp đền ơn trả nghĩa cho ngư-ông và làm được việc phúc đức. để nhờ bảo trợ cho ngày kia sẽ được tiền ngàn bạc vạn, hoặc gặp k ơi rủi ro giữa vời, nhờ ngư-ông bảo tồn tánh mệnh.

Trong lúc xác ngư-ông còn tại dinh, thiên-hạ tru tới viếng thăm lễ bái, thi nghe lắm lời ca tụng công đức : nào là có phép tắc vưng-hộ cho làng mạc, được bình yên thư thả, giáp cho nhà lưới cấu được phát tài, cùng mọi sự như nguyện vân vân

Nghe họ kể một tích này có chăng chẳng có mấc lòng ai tin tưởng, mà cứ xét cái lẽ thường, thì rất là huyền hoặc, là nó có một lần kia (không biết từ đời nào) một người bị phong trôi lênh đênh ngoài biển cả, vạn tử vô sinh, mà nhờ ngư-ông cõng trên lưng đem lần hồi vô đến bờ, mà được sinh tồn và sự. Mà không biết người ấy nằm trên lưng ngư-ông đã bao lâu, nhưng chỉ biết rằng lúc người ấy vô đến bờ thì thấy trên mình đã đóng rong đóng rêu hết cả, áo xống cũng có hầu đeo nữa.

CAO-BẠCH

Quý khách có xe ô-tô muốn chữa, nên đến xem tường **GARAGE BOBILLOT**, *số 7 phố Bobillot, Hanoi. Tính giá hạ hơn cả các nơi. Làm việc nhanh-nhẹn và cẩn-thận.*

Quý khách nên đến xem xe kéo hạng lịch-sự : không xe nào tốt đẹp bằng.

Cho thuê xe ô-tô

Thế thì cũng đến một đôi tháng trường là phải ; mà lạ thay ! tuy nhờ ngư-ông công nước khỏi chun lỗ mũi, còn hô ấp được thì khỏi chết ; mà còn ẩm thực nhờ đâu ?! Âu là thịt ngư-ông mình ấn, nước mặn mình uống mới sống đó thôi ?!!

Khó hiểu lắm thay !!

金泰正
獅子名茶

Bán hiệu mới có các thứ chè ngon đặc-biệt mới sang, chè bao, chè gói, nước nấu tẩm, nước ô-long đá cá, mỗi bao một sang. Xin trình các quý-khách được biết-cả cho.

Năm nay bản-hiệu có nhiều thứ chè lạ, đặc kể như sau này :

Thiết-la-hán	Chè Bạch-kê-quan
Trung-nguyên-hảo	Ngọc-quan-âm
Bách-mao hầu	Trà chung
Bách-mao-ngân	vương
Bạch-mao-ngân	Đại-hồng đào
không	chẳng
Bạch-tí liên-tâm	Hồng-mai tiền
Đặc biệt ô-long	chúng
Đặc-biệt lan-hiên	Kỳ chúng thủy
Tuyết hạnh mẫn-đơn	tiên
	Tây-thi chúng
	Đặc-biệt quan-âm

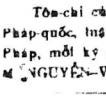
KIM-THÁI

HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách. Téléphone 272.

HANOI: Số nhà 3, Phố hàng Ngang. Téléphone 480

2101

MUA MAU KẺO HẾT !!!

Bản-hiệu mới chức được BIA HẢI ANNAM tiếng Saigon, tiếng Huế, tiếng Bắc, hát tuồng, hát chèo, hát cải lương chạy kỳ chuyên và an-lý rất hay và rất tốt !!!

Grand Arrivage Bisquits Ananmites

CHANSON & Cie HANOI

SÂN-NHIÊN-ĐÀI

Cải lương hý-kịch
(Diễn theo lối Nam-kỳ)

Đến tối thứ hai 8 Septembre (10 tháng tám ta) này mời quý-khách đến xem diễn tích hát cải-lương.

NGHĨA PHỤ TẦM PHU

Là một tích hát có luân-lý hay, nhiều chỗ rất cảm động đến chảy nước mắt.

Dùng toàn điệu hát cải lương lối Nam-kỳ.

Toàn trẻ con diễn thuộc lòng theo vở.

Đã đ ễn qua 2 lần đều được quí khách ban khen và biết công cho bản-hội lắm. Thế mới biết rằng nghề hát là khó, khó gì bằng dạy bảo trẻ con học hát thế mà cũng có tâm dạy bảo mãi cũng có thể hát được. Tích này có một đứa trẻ 13 tuổi ra trò không kém gì một vai kép lão luyện.

Vai này lâu nào cũng được khen. Xin lấy về sớm từ tối chủ nhật.

Tối thứ tư 3 Septembre 1924

MAI DU LANG ĐỘC
CHIẾM HOA-KHÔI

Tục ngữ thường có câu « suông anh hàng dầu xôi đỗ » tích này mà ra.

Tối thứ năm 4 Septembre 1924

LƯƠNG BẰNG ĐỐC NGHĨA

Vì con dại hóa con hư,
Sống sao giữ được gia tư vẹn tuyền.
Dù không bán quí bán hiền,
Cũng đồ được vững như kiềng khó thay.

Rượu bổ-đào
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được !

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tôn Nội-các phụng lời chân phê rằng :

Chiếu nay đại được phòng của MONTÉS qui ông, có chế nên một thứ rượu bổ dã tăng ngư dang qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lạc phê thị gởi cho qui được phòng chế ông 42 ch ( ) mỗi gia.

Khâm thử

以嘉有益定
疾奏製補神
宜當酒滋華
飲用良氣五
此程式大月
准 為 御 製 初
用 賞 用 良 七
頒 藥 酒 藥 日
行 發 酒 賞 賜
之 交 以 賚 臣
至 領 資 臣 等

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vi-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÉS
54 Phố Tràng tiền, 54
HANOI

Xin xem Thư theo ở trang thứ tư

LE DROIT PÉNAL A TRAVERS
L'Ancienne Législation chinoise
(ÉTUDE COMPARÉE SUR LE CODE GIA-LONG)
PAR
PHAN-VĂN-TRƯỜNG
Docteur en Droit
Avocat à la Cour de Paris

Prix ..... 1 $ 00
Port recommandé ..... 0 . 14

LỤC-TỈNH TÂN-VĂN NHỰT-BÁO

(Xuất-bản mỗi ngày 8.500 tờ)
6 trương

GIÁ BÁN BÁO :

Một năm	12 $ 00
Sáu tháng	6 . 50
Ba tháng	3 . 50

Báo-quán ở tại đường Catinat, số 152, Saigon (Cochinchine)

Tôn-chỉ của tờ báo là để truyền-bá tư-tưởng văn minh của Pháp-quốc, luận về kinh-tế lý tới, báo tin là xảy ra trong Đông Pháp, mỗi kỳ đều có tiểu-thuyết. Mua báo xin gởi mandat cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, chủ-nhơn thâu nhận.

Số 2

THUỶ-HỬ

(Bộ Thủy hử này tức là Đệ ngũ tài-tử kỳ-thư của Thánh-Thán đã phê-bình. Trong truyện là 108 người mà mỗi người có một tính-tình riêng, một khí-chất riêng, một hình-trạng riêng và một thanh khẩu riêng, thật là một ngọn bút hóa-công vậy. Xem tiểu-thuyết Tàu có xem đến Thủy-hử, mới biết rằng bất p ợp cả cả nhân cũng nhiều kẻ đặc-sắc, không phải những tay Tầu-thường chắp nhặt có thể viết nên được)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Cao-cầu không dám đường-đột, phải đứng nép một bên. Nhưng thời-vận *Cao-cầu* bấy giờ đã đến ngày phát-đạt, xui nên quả cầu của *Đoan-vương* đá trượt, lại qua đầu mọi người mà gieo ngay vào bên cạnh mình *Cao-cầu*.

Cao-cầu đánh bạo đá trả lại chỗ *Đoan vương*.

Đoan-vương trông thấy bằng lòng, liền hỏi rằng :

— Nhà-ngươi là người ở đâu đến ?

Cao cầu vội-vàng qui xuống mà bẩm rằng :

— Dám bẩm đại-vương ! Chúng tôi là người nhà quan *Vương* đô-úy, phụng mệnh chủ-nhân tôi sai đem hai thứ bảo-ngọc sang kính dâng đại-vương. Hiện có phong thư của quan *Vương* đô-úy tôi cho đem sang đây để trình nộp.

Đoan-vương nghe nói, cười mà phán rằng :

— Phò-mã cũng nhớ lời hẹn lắm thay !

Cao-cầu cầm phong thư để trình *Đoan-vương*. *Đoan-vương* mở cái hộp, xem qua các đồ bảo ngọc, rồi trao cho đường-hậu-quan cất đi. *Đoan-vương* không thiết chi đến các đồ bảo-ngọc, trước hết hỏi *Cao-cầu* rằng :

— Nhà-ngươi họ tên là chi mà giỏi nghề đá cầu như thế ?

Cao-cầu lại qui xuống mà bẩm rằng :

— Dám bẩm đại-vương ! Chúng tôi tên gọi *Cao-cầu*, cũng gọi là có biết đá cầu một đôi chút.

Đoan-vương nói :

— Nếu vậy hay ! Nhà-ngươi vào đây đá một hồi chơi !

Cao-cầu sụp lạy mà bẩm rằng :

— Dám bẩm đại-vương ! Chúng tôi là người thế nào mà dám cùng đại-vương đá cầu.

Đoan-vương nói :

— Cứ đá ! không hề chi !

Cao-cầu lại sụp lạy, chối-từ không dám. *Đoan-vương* nhất-định k ông cho thôi, bắt phải vào đá. *Cao-cầu* bất-đắc-dĩ phải cúi đầu xin phép rồi bước xuống dưới sân.

Vừa đá được mấy quả thì *Đoan-vương* lấm-tấc khen-ngợi, *Cao cầu* lại gia sức bình-sinh, đem hết tài khéo mà phụng-thừa *Đoan-vương*. Quả cầu của *Cao-cầu* đá, khác nào như có nhựa dính, không rơi đi đâu được.

Đoan-vương bằng lòng lắm, khi nào chịu để cho *Cao cầu* về, mới giữ ở đấy một đêm. Ngày hôm sau, đặt tiệc mời *Vương* đô-úy sang uống rượu.

Lại nói chuyện *Vương* đô-úy ngày hôm trước không thấy *Cao-cầu* về, có ý lấy làm nghi-ngại. Qua ngày hôm sau, bỗng thấy người nhà chạy vào báo rằng :

— Dám bẩm phò-mã ! *Đoan vương* có sai người đến mời phò mã sang dự yến.

Vương đô-úy tức khắc lên ngựa đi sang phủ *Đoan-vương*. Khi vào tới nơi, *Đoan-vương* mừng rỡ, cám ơn *Vương* đô-úy về sự đã đưa tặng cho hai thứ bảo-ngọc, rồi mới vào dự tiệc. Đang trong khi dự tiệc thì *Đoan-vương* nói với *Vương* đô-úy rằng :

Cao cầu là một người đá cầu giỏi lắm. tôi muốn dùng ở đây để theo hầu cùng tôi, c ẳng hay phò mã nghĩ thế nào ?

Vương đô-úy đáp rằng :

— Đại-vương đã muốn dùng người ấy thì tôi xin để ở lại đây hầu-hạ đại vương.

Đoan-vương mừng-rỡ, mời một chén rượu để tạ ơn. Hai người lại chuyện trò hồi lâu, mãi đến chiều tối mới tan tiệc. *Vương* đô-úy trở về phủ phò-mã.

Lại nói chuyện *Đoan-vương* từ khi được *Cao-cầu*, ngày đêm thân-mật, giữ ở ăn ngủ luôn tại trong phủ. *Đoan-dương* đi đâu, cũng có *Cao cầu* đi theo, không dời m t bước nào.

Chưa được t ai tháng trời thì vua *Triết tôn* thăng-hà, không có thái-tử. Các quan văn võ triều-thần mới thường-nghị cùng nhau, lập *Đoan-vương* làm thiên-tử, tức là vua *Huy-tôn*. Sau khi lên ngôi, thiên-hạ thái-bình vô sự.

Một hôm, vua *Huy-tôn* phán bảo *Cao-cầu* rằng :

— Trẫm muốn cất nhắc cho nhà-ngươi nhưng cần phải có quân-công, mới có thể thăng thưởng được. Nay trẫm hãy bảo Khu-mật-viện gọi tên nhà ngươi vào trong sổ cho làm một chức tùy-giá.

Thấm-thoắt chưa đầy nửa năm trời, vua *Huy* tôn đã cất cho *Cao-cầu* làm đến chức Điện-soái-phủ thái-úy. *Cao-cầu* chọn ngày tốt để vào cung chức tại Điện-soái phủ. Ngày hôm ấy tất cả các nhà-lại và quan-quân thuộc về bộ ấy đều phải kéo nhau vào bái-yết.

Cao-cầu mở sổ ra xem, t ấy thiếu một tên *Vương-tiến* làm chức giáo-đầu coi đạo cấm-quân. Hôi nửa tháng trước, đã có giấy cao-bệnh, nhưng vì bệnh chưa khỏi, cho nên hôm ấy chưa vào bái-yết được.

Cao-cầu liền nổi giận mà quát mắng rằng :

— Tên *Vương-tiến* này dám có ý cản-dỡ, khinh-nhờn bản-chức, giả ốm ở nhà, vậy mau mau bắt đến đây cho ta xét hỏi.

Nói xong, tức khắc sai một tên bái đầu đi bắt *Vương-tiến*. Lại nói chuyện *Vương-tiến* chưa có vợ con, chỉ có một bà mẹ già, tuổi đã 6 tuần. Tên bá-đầu hốt-hoảng chạy đến, bảo *Vương tiến* rằng :

— Ngày nay quan thái-úy họ *Cao* mới đến cung chức, mọi người đều vào bái-yết, chỉ thiếu có một mình ông. Quân-chiah-tư đã hầm rằng ông bị bệnh, hiện đã có giấy cao, n ung quan thái-úy họ *Cao* có ý nóng-nảy, khi nào chịu tin cho là ông giả ốm, nhất định truyền bắt. Vậy ông nên cố gượng đi một chút, nếu không thì liên-lụy đến cả chúng tôi.

Vương-tiến ng e nói, bất-bắc-dĩ phải gượng ốm mà đến Điện-soái-phủ để bái-yết quan thái-úy mới. Sụp xuống lạy bốn lạy, rồi lui đứng ra một bên.

Cao-cầu hỏi :

— Nhà-ngươi có phải là con *Vương-thắng*, trước làm Bộ-quân giáo-đầu đó k ông ?

Vương tiến nói :

— Bẩm phải !

Cao-cầu quát to lên mà mắng rằng :

— Thân-phụ ngươi khi xưa chẳng qua chỉ thuộc mấy ngươi hoa-bổng, nhà-ngươi còn hiểu vũ-nghệ gì. Tiền-quan không biết người, đã cho nhà-ngươi làm chức giáo-đầu, sao nhà-ngươi dám coi thường mà chống cự với ta. Trong ngày là đến nhận việc điểm-danh, nhà-ngươi giả ốm ở nhà, để vui chơi cho thỏa chí.

Vương-tiến nói :

— Có dâu chúng tôi dám như thế, thật quả bị bệnh chưa khỏi.

Cao cầu mắng rằng :

— Đồ khốn-nạn kia ! nếu nhà-ngươi bị bệnh thì sao nhà-ngươi còn đến đây được !

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Cứu bệnh phùng y

Tên tôi là Nguyễn-văn-Điền ở xã Quỳnh-chân, huyện Duy-tiên, tỉnh Hà nam, tôi bị chứng ho xuyễn đã 20 năm, thân-thể suy-nhược, uống đã nhiều thuốc, đồn đâu có thầy hay cũng tìm, mà bệnh không được khỏi. Tưởng là phế tật. May tôi xem quảng-cáo thấy hiệu « Tam-Tinh-Y-Quán » đồn rằng có thầy thuốc hay, chữa đủ các bệnh cho nên tôi mua thử 1 hộp 1$00 uống thấy bớt, sau uống đến 3 hòm mỗi hòm 5$00 thì khỏi ngay. Thân thể tôi mới được khang cường như cũ. Ân ấy không gì báo đền được.

Vậy có mấy hàng chữ để tỏ chút lòng cảm ơn.

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM

HIỆU LÀ

ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX

Của ông Normaz GUILLIÉ

Từ năm 1900 đến nay thuốc ELIXIR ... BỔ PHỔI, ĐÀM ... HO SUYỄN, HEN HO GÀ, PHỔI ... CHỮA ... NGOÀI DA và bịnh có ... LẠI TRONG BỤNG.

... thuốc ELIXIR ... không sinh ghé ... dùng hay là MAY phải thứ giả mạo ...

THUỐC HOÀN XỔ

... bổ ... thuốc ELIXIR ...

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Có bán thứ thuốc

SIRAP ANTIGLAIREUX

Thuốc này có trị cả những bệnh đau dạ dày, ợ hơi, đau ruột, ỉa tháo đó.

CÁCH DÙNG: *Cứ trong 24 giờ uống mười lần; mỗi lần uống ba hoặc bốn thìa lớn pha với một ít nước lã, trẻ con thì uống ba hoặc năm thìa cà-phê.*

Giá bán: SIRAP một lọ

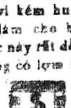
NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy-yếu, thân-thể mỏi-mệt, gầy-còm, hay vì kém huyết sinh ra rào phổi lâm cho hay hỏ vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MÁU MỚ

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản-quán cả giấy quấn báo, chứa lại thế nào thì biên rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$20) bằng tem cũng được, để chi tiền giấy quấn khác.

Nếu ai không gửi tiền theo thì cứ để nguyên như cũ hoặc phải trả nặng hơn.

Thuốc thụt PARAT

Chữa các bệnh sinh-dục rất nhanh, và hợp phép.

RẤT CÔNG-HIỆU

Giá bán 1$10

Chế tại phòng thuốc PARAT, Paris

Có gửi bán tại Hà nội

HIỆU BÀO-CHẾ

CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

Từ trong những độ giới nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt lạnh, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

2$50 một ống sáu cachets

Ai muốn chữa bệnh lậu cùng các bệnh tiềm-tiện

Nên dùng thuốc:

MYSOL

Làm bằng essence de Santal

Thuốc rất mạnh, mà lại rẻ hơn các thứ

Chế tại phòng thuốc PARAT Paris

Gửi bán tại Hà-nội

hiệu bào-chế CHASSAGNE

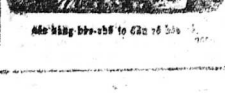
59, phố Paul Bert.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ 1 đến giờ sáng.

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Hai sự cần phê gồm ở bệnh lậu là: *Tiểu sót đi và mất đường sinh dục.* Cái cơ-quan chính nó làm cho mất sức khỏe và những hạt sinh dục để hỏa ra như hạt sinh dục của các người già. Không cần gì so hãi hơn là một người trai trẻ mà không sinh được những con mầm mạp? Vậy thì phải nên quan phòng, các chứng xảy ra ở bệnh lậu và phải nên kíp chữa ngay khi mới bắt đầu có mủ. Nếu mới thấy trong đường tiểu tiện hơi đau, thì phải nên chữa ngay và phải nên giữ gìn những cơ-quan khác, bàng quang, quả thận cho khỏi mắc bệnh về sau nữa.

Người ta đã có cách chữa rất công-hiệu là thuốc *Santal monal.* Dùng trong mấy hôm đầu là hết đau đớn, hết sưng đường tiểu tiện và khỏi ngay lập tức. Thuốc *Santal monal* này dùng ở các nhà thương khắp hoàn cầu, vì nó là một thứ thuốc rất quí rất hay. Nó lẫn vào với nước tiểu và làm cho nước tiểu thành ra xanh, làm cho sạch những mụn con mọc ở các cơ-quan, phòng bệnh lậu khỏi ngay lập tức.

Nhà hàng bào-chế tổng cộng số 5bis

Thuốc Le MUSCOL

Làm cho có sức khỏe
Trị được bệnh huyết suy
làm cho trong máu
thêm chất đỏ

Gửi bán tại:

Hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert, Hanoi

BỊNH LIỆT KHÍ

Cách trị lành mạnh bằng thuốc hiệu

GINAT và **SYNOUSINE**

Nhà thuốc nào cũng có

HÃNG CHÍNH ở Paris, rue de Grenelle, 46

PILULES

APHRODISIAQUES

du Docteur SIMTHS

Rất nhanh rất công-hiệu

Chữa các bệnh sinh dục khỏi hẳn mà không có chi là nguy hiểm cả.

Chế tại phòng thuốc PARAT Paris

CÓ GỬI BÁN TẠI:

Hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, phố Paul Bert, Hanoi

Agents d'Annonces en Europe :

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Tronchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh năm tháng tức nào cũng thơm ngon. Thường làm hạng chè chỉ nào độ đầu xuân thì uống được, tí lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng thè giả lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

NHƯ,

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI HIỆU

số 16, phố hàng Ngang Hanoi
số 113, phố Khách Haiphong
số 72, phố hàng Trống Namdinh

Kính cáo.

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH RÉT CHO NHẤT, BỆNH RÉT HẾT BỆNH

QUINOFORME

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

酋 補

J. BLANC *(đệ nhất hạng bào-chế)*

Ông **L. BLANC** *(người nối nghiệp)*

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán **2$40** một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

每開生毒瘴氣吉凶之候觀此驗看

Bán tại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**

31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

CÁO-BẠCH

Kính trình các Quí khách

Kỳ áo vừa rồi, bản-hiệu mới sang đã box calfe và da Chevreaux mịn « Combe » (1) nhiều mùi đẹp, giá hạ, Xin mời các ngài chiếu cố

Nay kính-bạch

NGUYỄN-TIẾN-HÀM dit THUẦN-THÀNH. Bottier

7, Rue des Caisses, Hanoi

(1) Da « Combe » là thứ da tốt có tiếng xưa nay, các ngài vẫn quen gọi tên là da « Mỹ-Long »

Có thể kiếm được **500.000** quan

bằng 1$0 quan

Panama có rút số

Mỗi tiền tốn đến trọn thì một mình được quyền số rút số 1 lần, và nếu số trúng số mình được tính số tiền.

MỖI NĂM RÚT SỐ BỐN LẦN

Ngày 15 Février, 15 Mai, và 15 Août 15 Novembre

Tiền về các lô trong một năm có hơn 3 triệu quan

Người mua tiền tiền được dự rút số và được ... số đến khi trúng số, ... ra là được 400 quan ... Chỉ số các số trúng số ... không ... phải trả gì cả. Lần rút số mới rất số 42.288 được 500.000 quan.

Gửi danh hiệu chỉ ở và tiền mua sẽ đến là 10 quan đến

Comptoir Colonial de Crédit ở Marseille, 12b, Boulevard Pirier

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

NHÂN DỊP VỤ VÀO HỌC

TỪ NGÀY THỨ NAM 28 AOÛT ĐẾN HẾT NGÀY 10 SEPTEMBRE

CÓ BÁN:

Các đồ dùng đi học, giấy bút — Đồng-hồ
Đồ kim-hoàn — Nước hoa — Xà-phòng — Mũ,
Áo lót mình — Giầy dép — Cà-vạt
Các thứ dao — Bàn trải

TRÊN GÁC:

Chăn đệm — Đồ trắng

Xem giầy ca-ta-lô hàng tháng của bản-hiệu

Gửi điện-báo thì đề: MAGARÉUNIS

GIÂY NÓI SỐ 126

ƯỚU CỦA ÔNG CỐ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TANG PHỦ VÀ TRỊ BỊNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này bay làm đi nổi tiếng trong thiên-hạ đâu đâu cũng biết không có thuốc nào hay bằng. Thuốc Quina Laroche là thuốc hay hơn hết làm cho bổ sức lại, bổ tang phủ, trị bịnh rét làm cho ăn tiêu, thuốc đó lấy làm hay và chí giao ai không đều quên đặng.

Ai ai cũng có công dụng, những là người tánh con nóng dân hễ hay ăn cay. Thuốc đó có tánh con nóng: tánh hay hoạch, yếu đuối, huyết suy, bổ sức lại cho tánh làm cho con người yếu đuối, hễ trời lạnh, hay đầu mau tóc ngứa, rét hay con buốt rằng, trên mỗi lượng ở vị cho tánh đó cho cũng chẳng nay thuốc Quina Laroche đặng.

Con ai huyết suy và con gái lắc đang lớn cũng dùng bổ bổ lắc tâm sinh sáng, cũng như mấy tánh bổ nước đầy đều nào uống thuốc Quina Laroche.

Những người nào ở xứ hay ai thấy rét cũng uống nên quên đặng thuốc đó.

Cho tánh bổ nước đầy thuốc đó ăn lấy làm con và chắn. Chẳng những tánh nó trở bổ mà thôi con ăn ngày sau trong mình mạnh khỏe, lại chẳng sợ lạnh, ăn uống ngon và chẳng và chẳng ra gián bắt thuốc đó rằng: Nước ngọt thuốc của Thiên-Chúa chế ra (Laquis de jesus) thì toc ngọt của người! Tôi cho những thứ thuốc trị bịnh nay hơn hết thấy không thuốc nào bằng.

Từ khi chúng ta bán thuốc Quina Laroche thì chúng ta có đặng có vang giấy chứng và cho đến cả các mấy người bịnh và có vang giấy của các quan lương y khắp nông thông ta.

Khi ai thuốc nước Quina Laroche ở mới con thuốc làm ăn cho người ăn bổ chắp.

CÁCH DÙNG

Nước Quina Laroche phải uống cứ một ly cái là ly có bán đâu chỉ nước trộn một ngày trong hai bữa ăn. Cho mười tuổi trở tới thì mỗi một khắc đồng hồ uống một ly, nếu 8 tuổi cho tới 10 tuổi 1 giờ chỉ, thì ly ly chơi nước nước có nửa giờ.

Thuốc Quina Laroche thường thì uống không pha nước mà khi trời nóng nực thì pha nước với mà uống cho đỡ khát.

COSAR VÀ CÔNG-TI

ông chủ bán thuốc hàng nhứt tại Paris.